

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

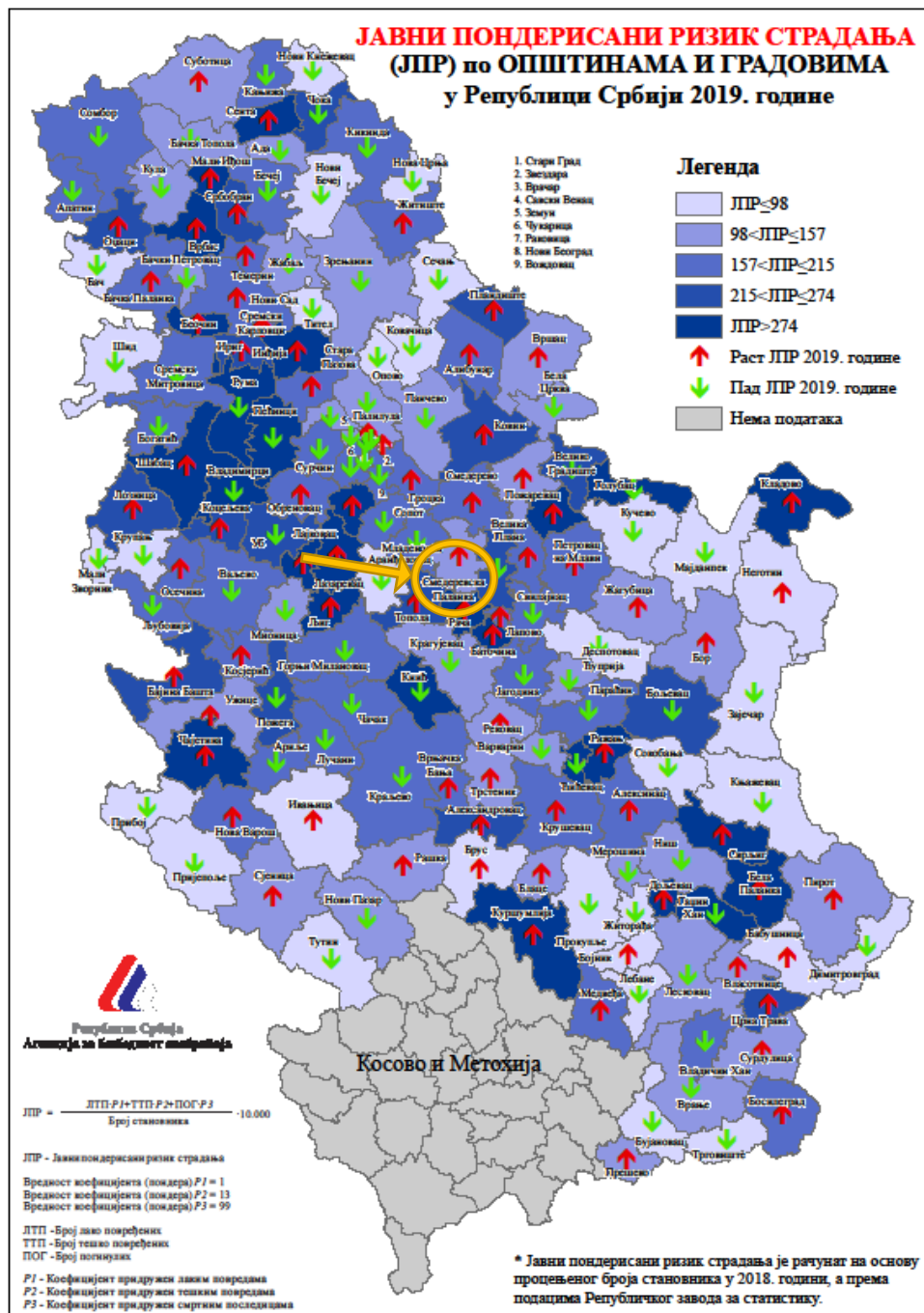
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Смедеревска Паланка. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Смедеревска Паланка. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја на територији општине Смедеревска Паланка.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Смедеревска Паланка, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

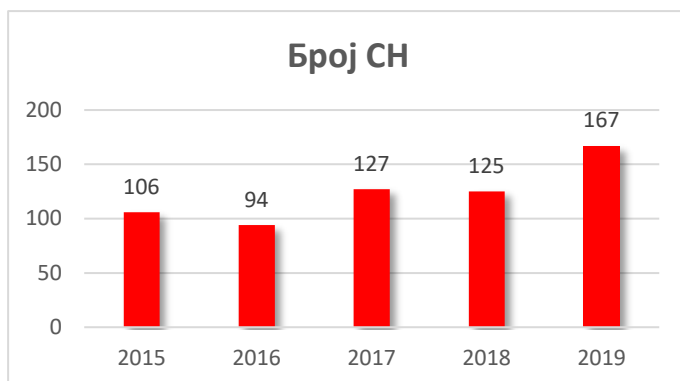
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analize-i-istrazivanja/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

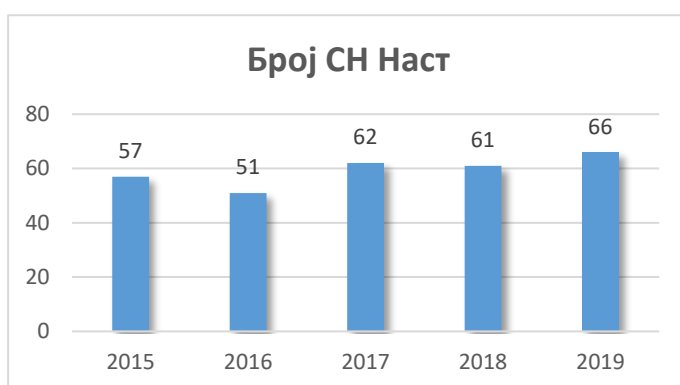

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Смедеревска Паланка припада класи **ниске вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

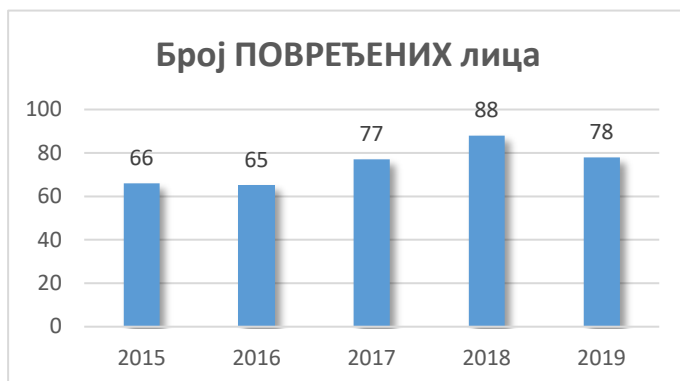
- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **619.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **297.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **20.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **374.**

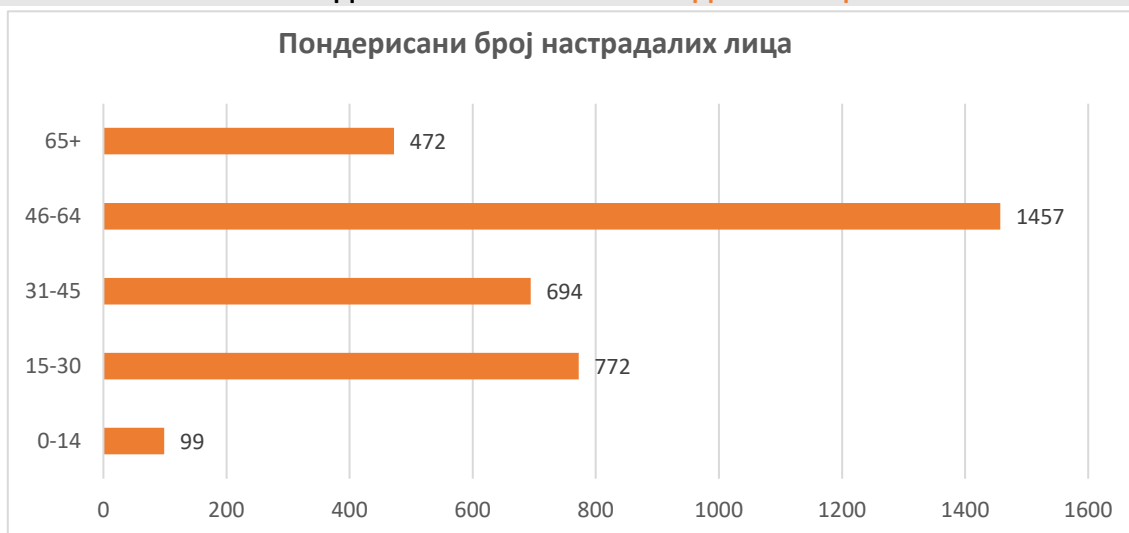
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА **СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА**

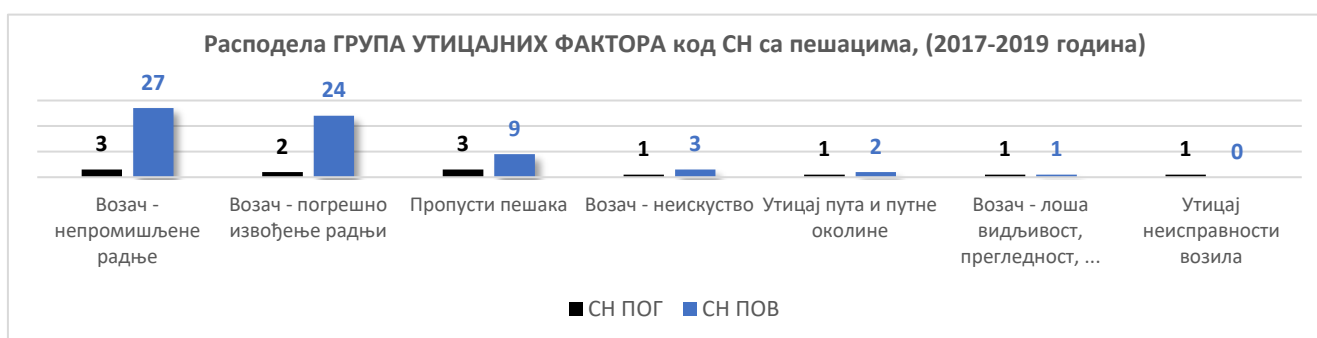
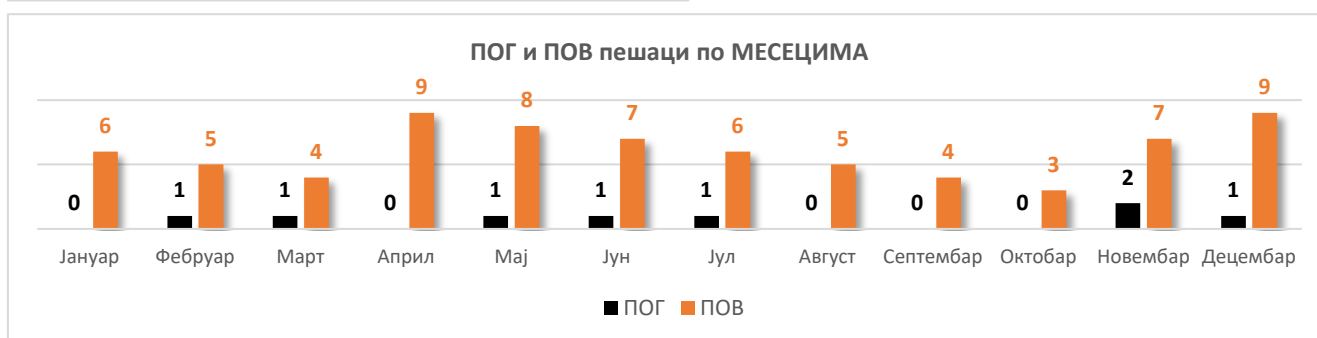
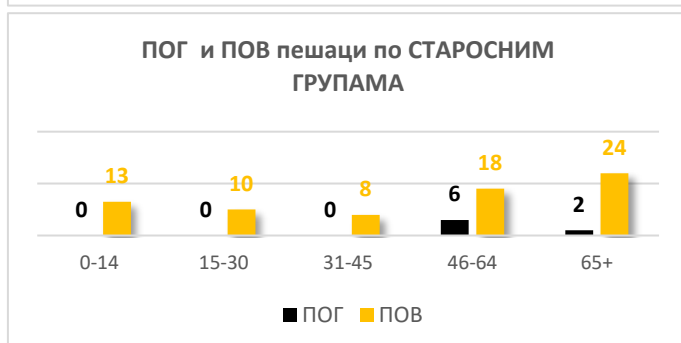

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 године**.

4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

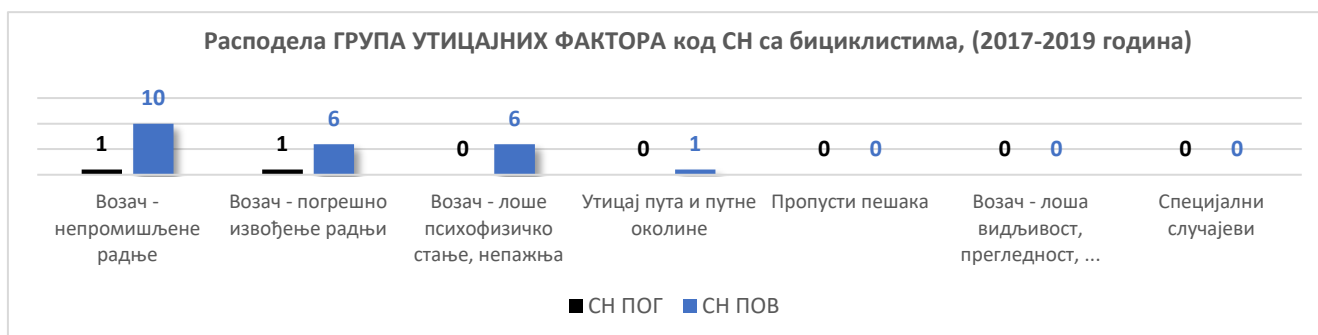
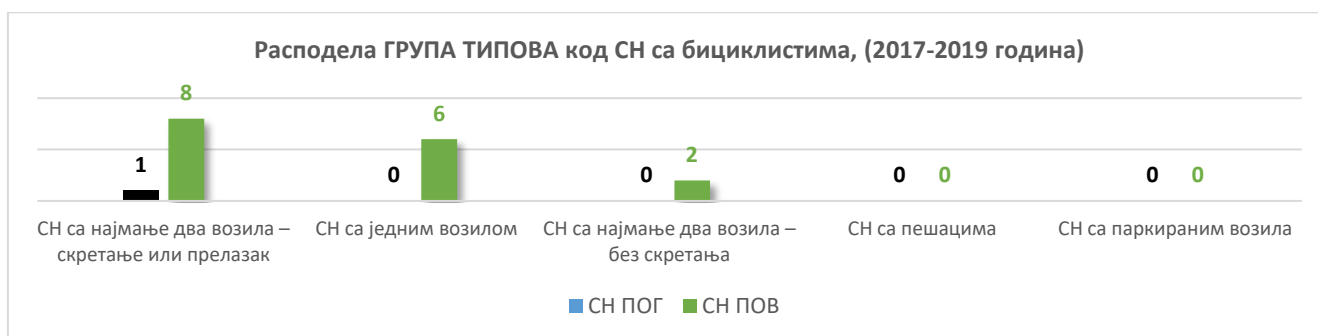
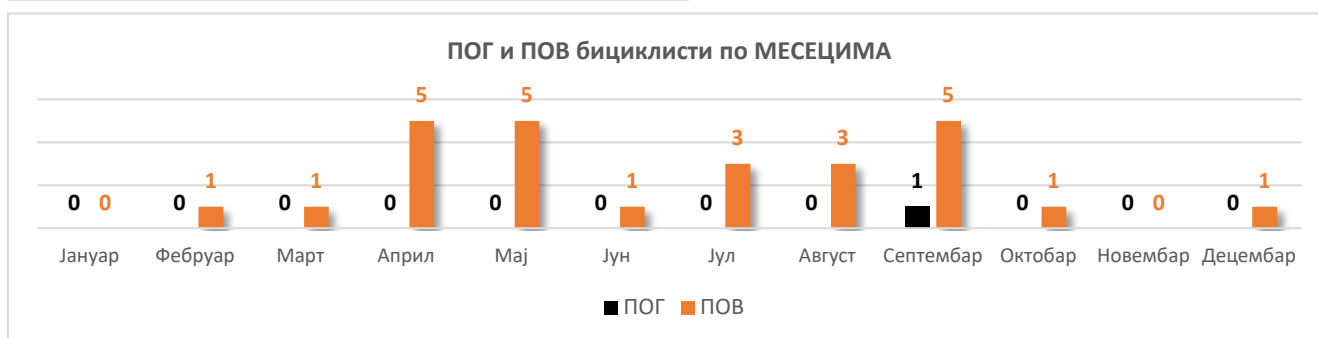
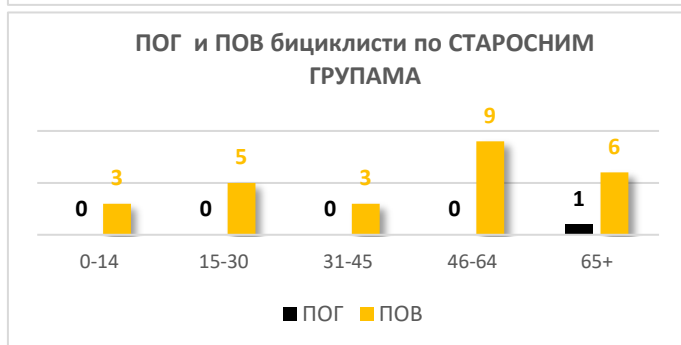
- Број погинулих пешака је 8, што чини **40%** погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 73, што чини **20%** повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **децембру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

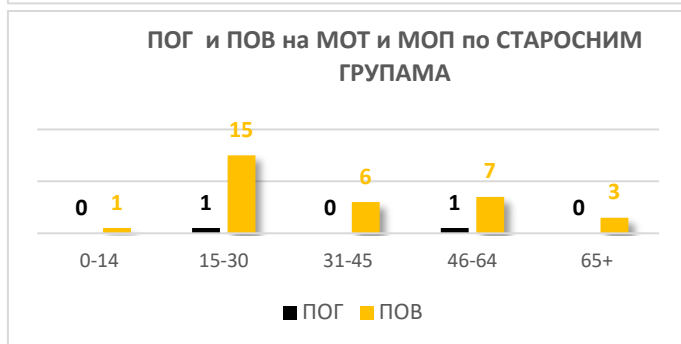
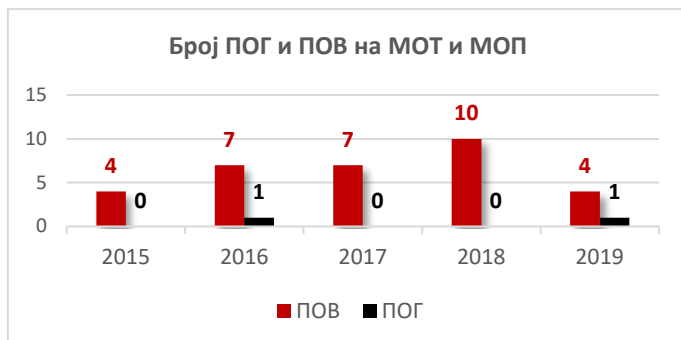
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

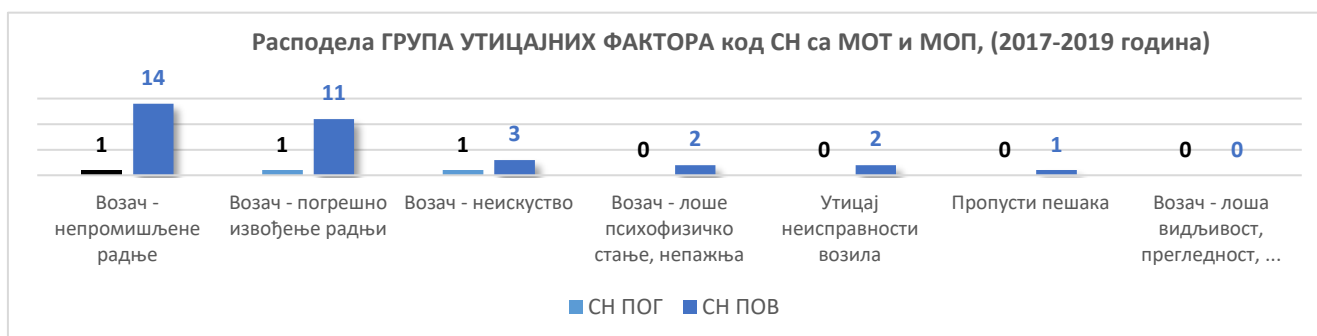
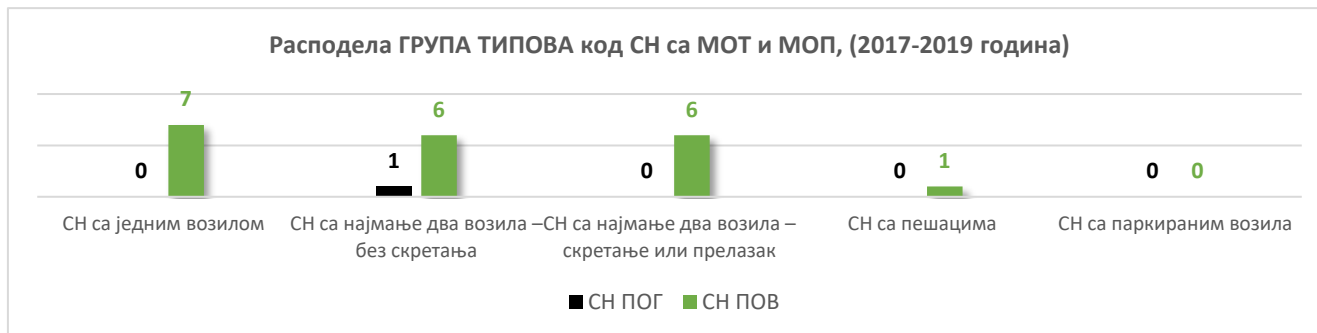
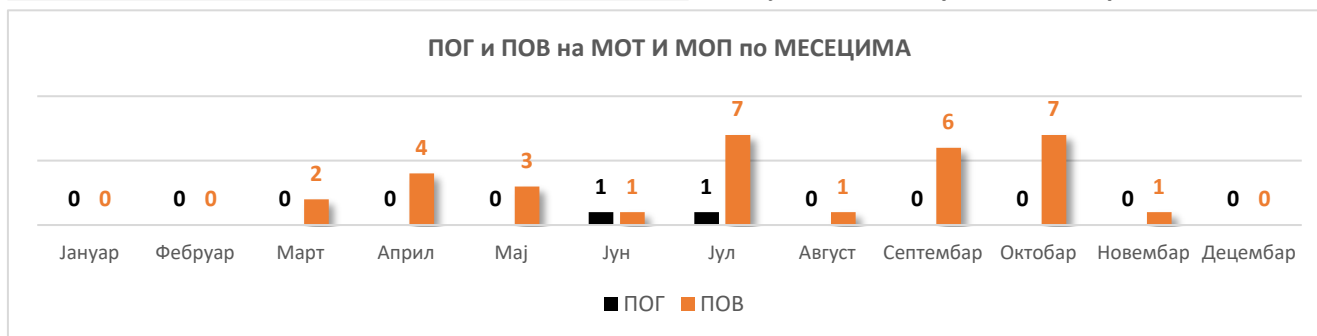
- **Један погинули бициклиста**, што чини **5% погинулих лица** у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- **Број повређених бициклиста је 26**, што чини **7% повређених лица** у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **46-64 године**.
- Бициклисти највише страдају у **септембру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - непромишљене радње**.

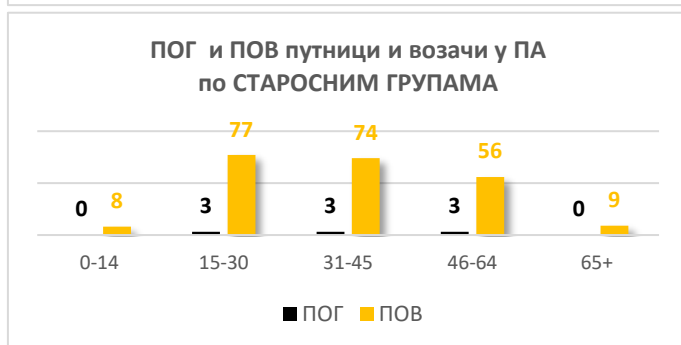
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

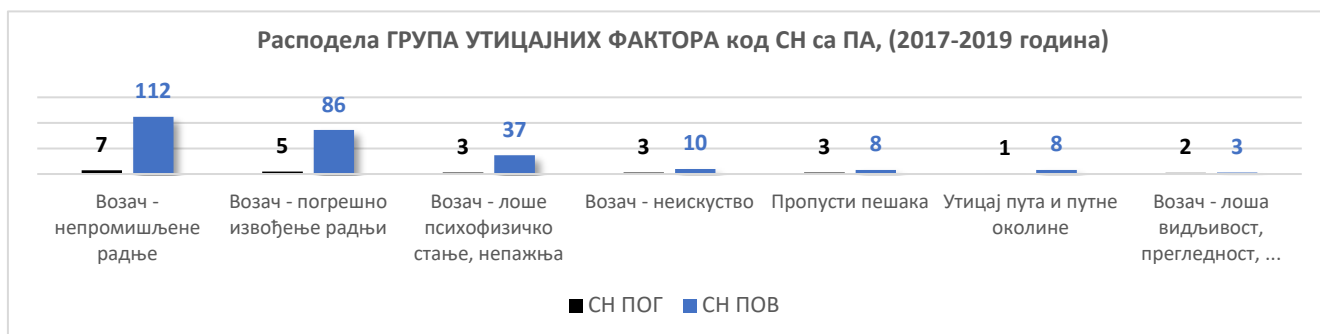
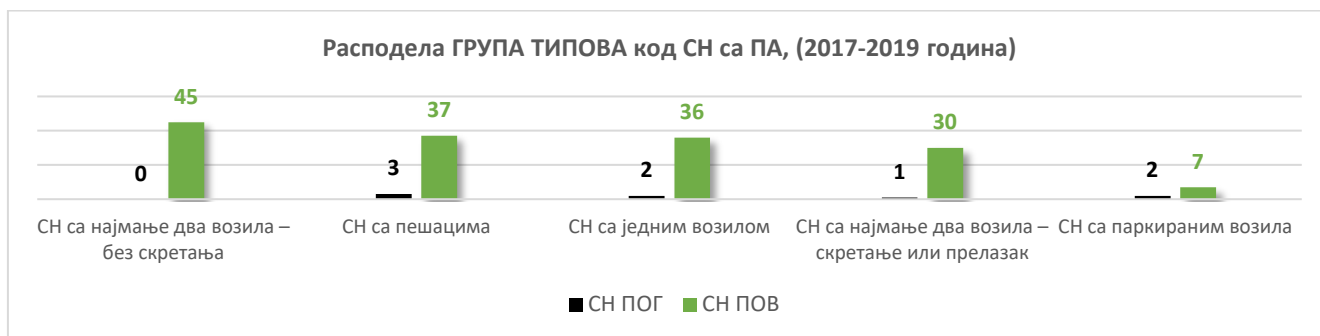
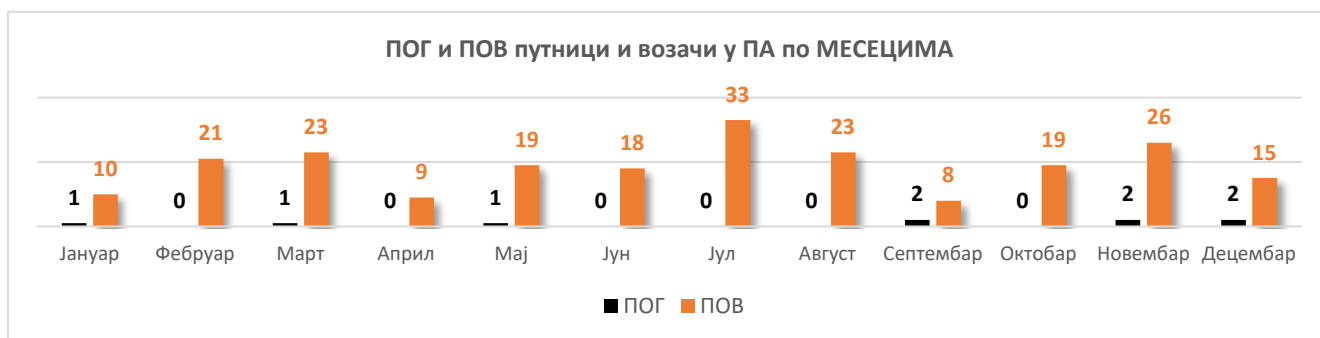
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 2, што чини 10% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 32, што чини 9% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са МОТ и МОП најчешће су одабране групе типова СН са једним возилом и СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је Возач - непромишљене радње.

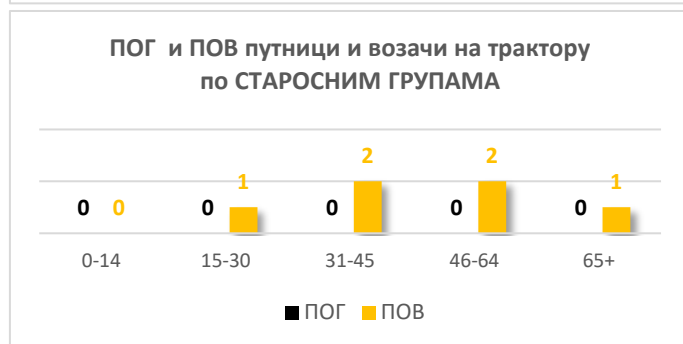
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

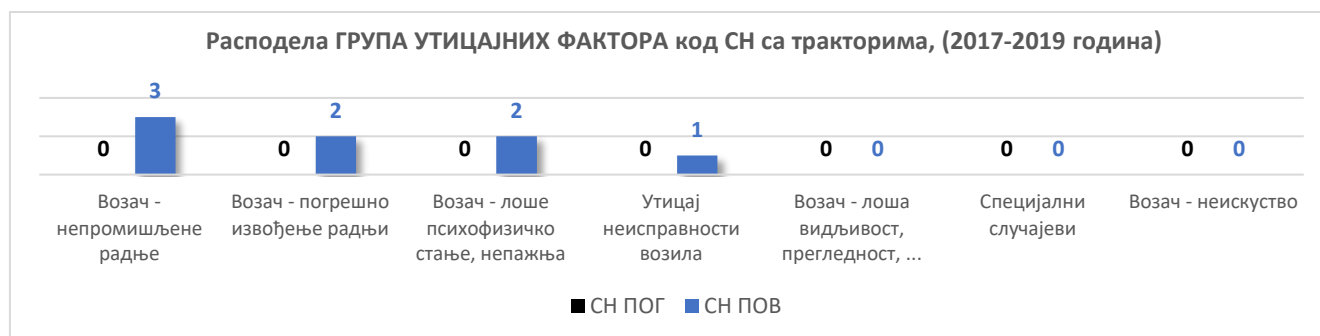
- Број погинулих возача и путника у ПА је 9, што чини 45% погинулих лица у СН (у Србији чине 45% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 224, што чини 60% повређених лица у СН (у Србији чине 60% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

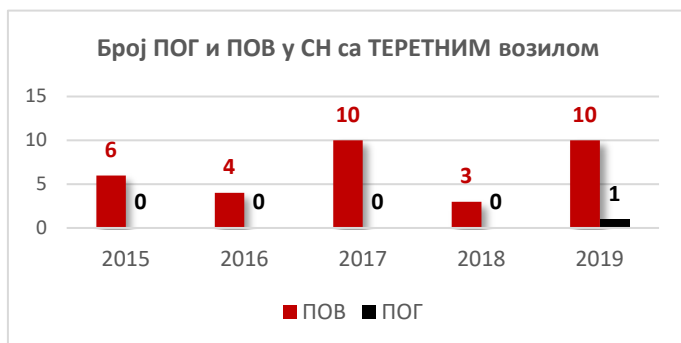
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

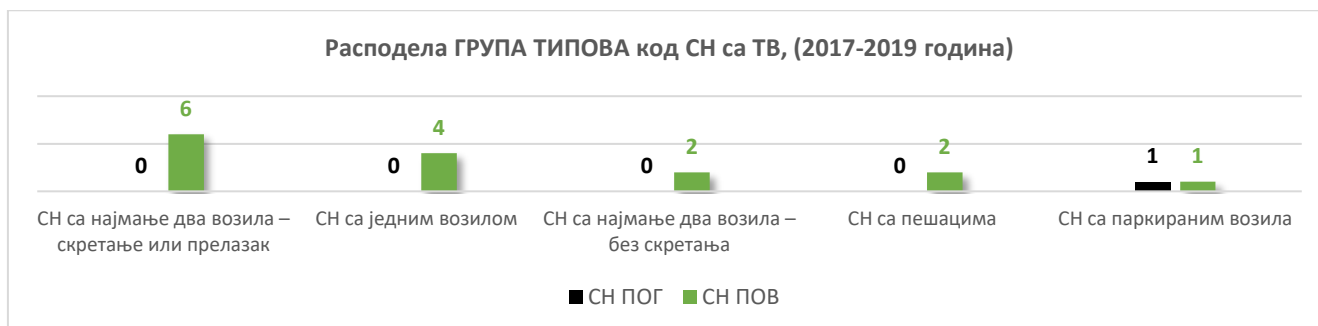
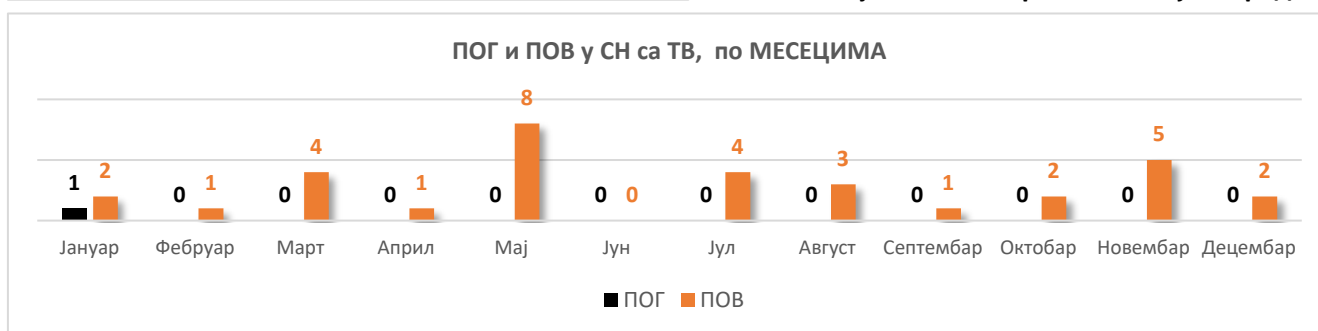
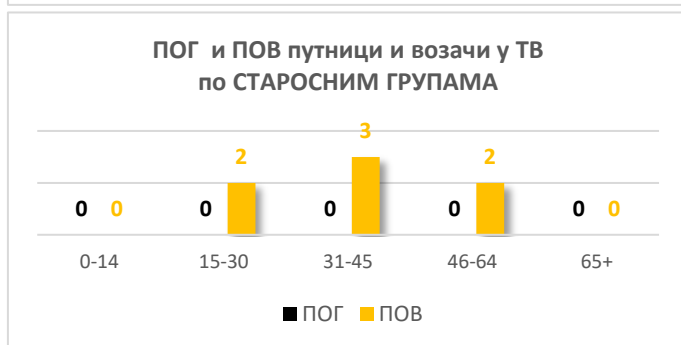
- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 2% повређених лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **31-45** и **46-64** године.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **фебруару**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - непромишљене радње**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

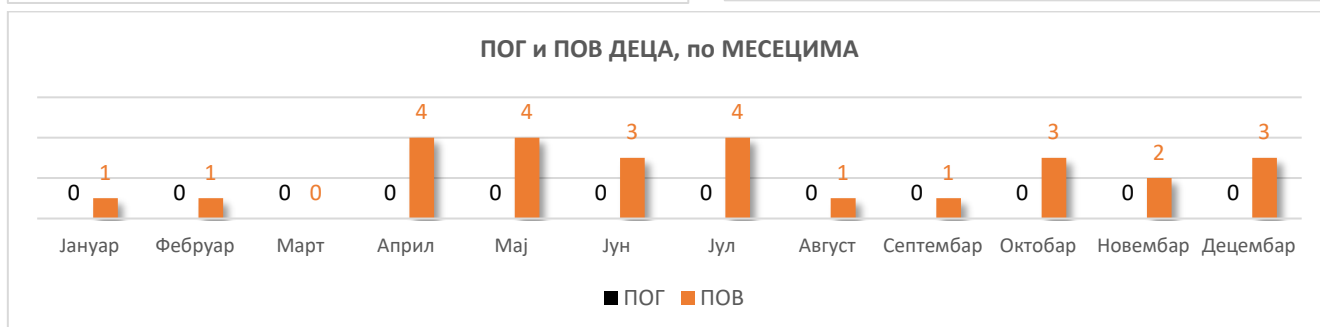
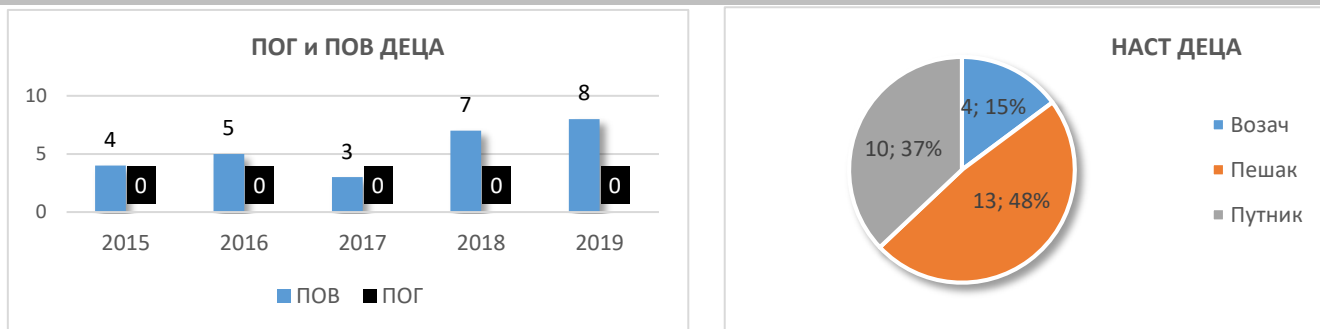

- Погинуло је једно лице у СН са учешћем теретних возила, што чини **5% погинулих лица** у СН (у Србији чине 24% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине **9% повређених лица** у СН (у Србији чине 15% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости **31-45 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **мају**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - погрешно извођење радњи**.

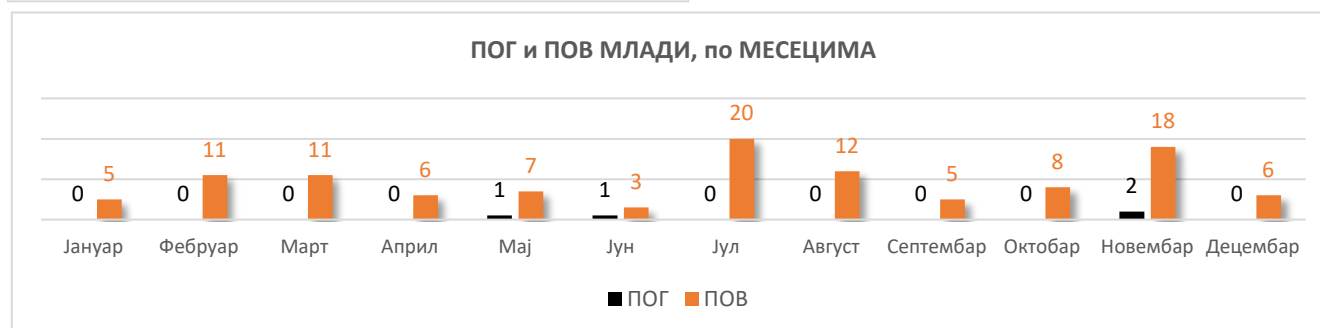
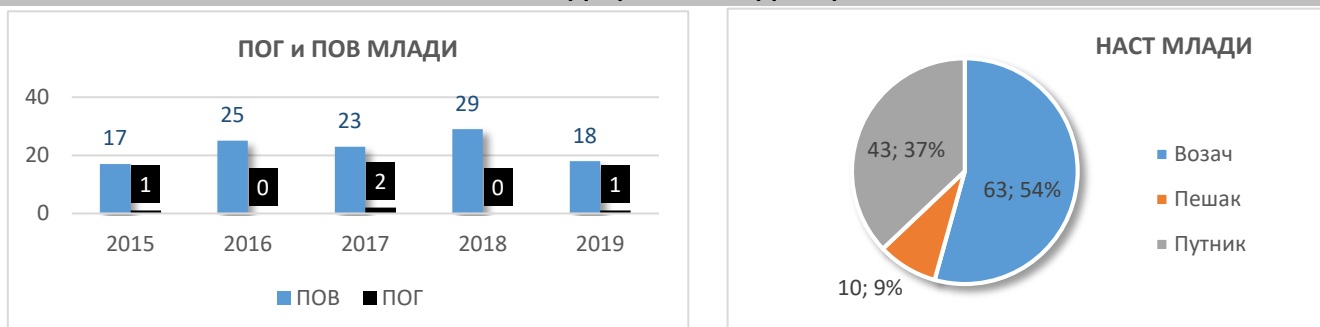
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

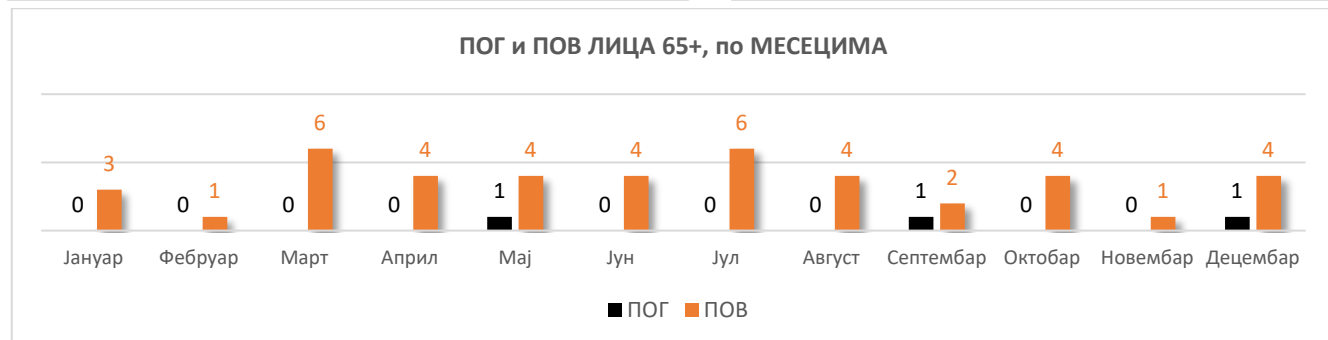
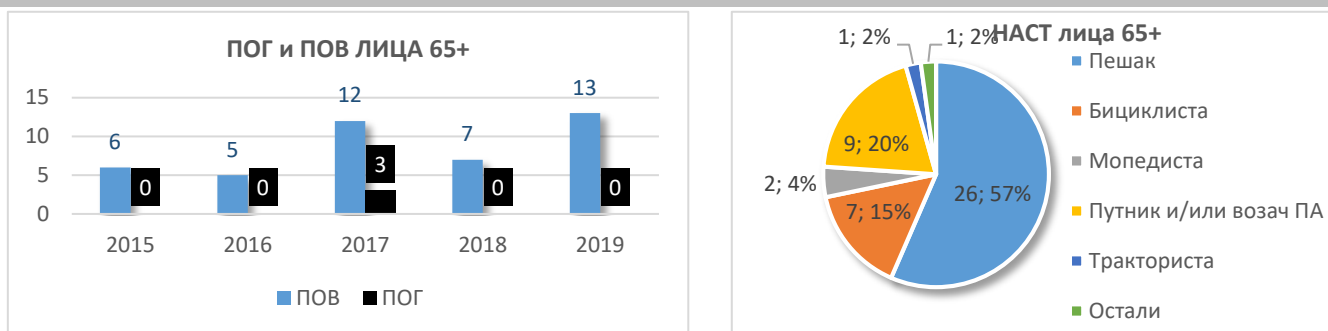
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је 27, док није било погинуле деце.
- Деца путници чине 37%, деца пешаци 48%, а деца возачи 15% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у априлу, мају и јулу.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно је погинуло 4 младих лица, што чини 20% укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број повређених младих: 112, што чини 30% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (54%).
- Млади највише страдају у јулу и новембру.

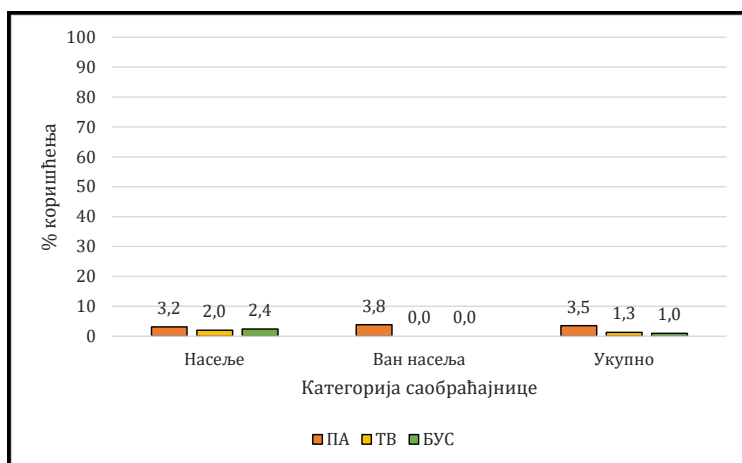
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

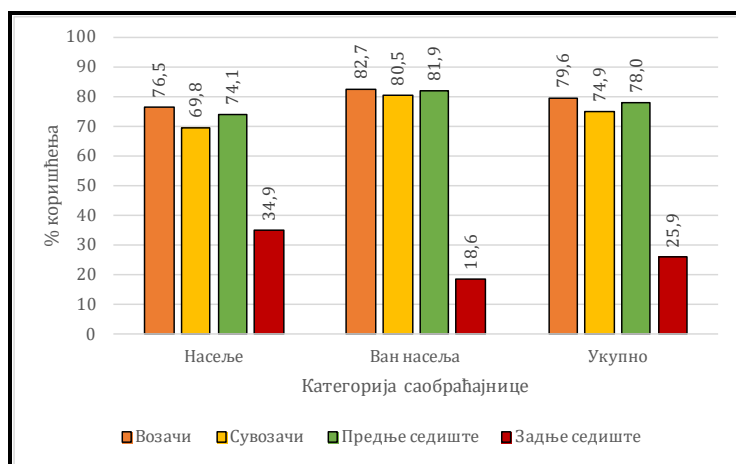
- Укупно је **погинуло 3 старијих лица**, што чини **15%** укупно погинулих лица (у Србији чине 27% погинулих лица), док је број **повређених** старијих лица: **43**, што чини **11%** укупно повређених лица (у Србији чине 10% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака** (57%).
- Старији највише страдају у **марту** и **јулу**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Истраживањем индикатора безбедности саобраћаја у општини Смедеревска Паланка, уочено је коришћење мобилних телефона код свих категорија учесника у саобраћају. Просечно, највећа стопа коришћења мобилних телефона уочава се код возача путничких аутомобила (3,5%). Возачи путничких аутомобила најчешће користе мобилни телефон на путу ван насеља, њих 3,8%. Са друге стране, возачи аутобуса чешће користе мобилни телефон у насељу (2,4%), а просечно 1,0%, док возачи теретних возила најчешће користе мобилни телефон у насељу 2,0%, а просечно 1,3%, Дијаграм бр. 11.1.

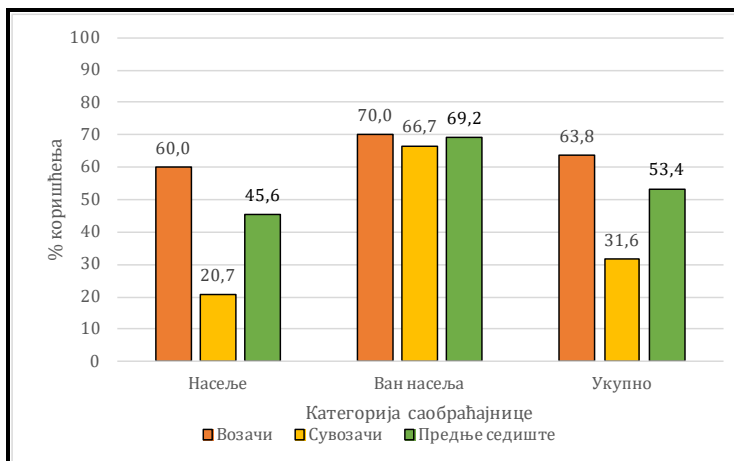

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Смедеревска Паланка

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у општини Смедеревска Паланка

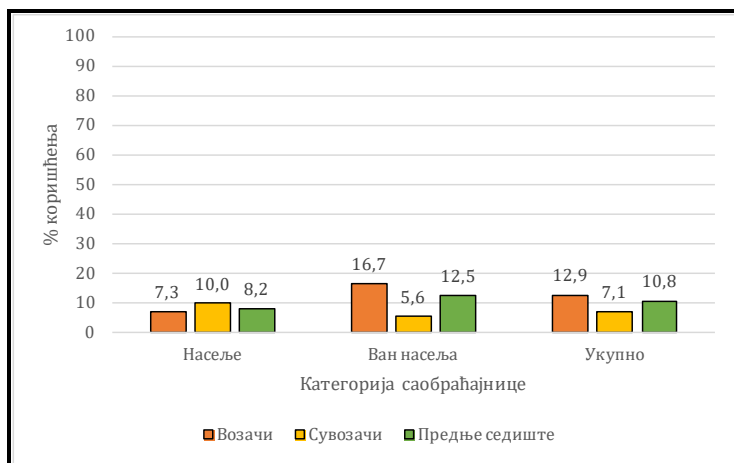
Коришћење сигурносног појаса у општини Смедеревска Паланка слично је код возача и сувозача. Код возача, ове вредности износе 76,5% у насељу и 82,7% ван насеља. Слично, код сувозача, већа употреба сигурносног појаса бележи се ван насеља (80,5%), а мања у насељу (69,8%). Генерално, забележена је мања употреба сигурносног појаса на задњем седишту и износи 25,9%. Лошији ниво употребе сигурносног појаса на задњем седишту уочен је ван насеља (18,6%), а бољи у насељу (34,9%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у општини Смедеревска Паланка

Употреба сигурносног појаса у теретним возилима у општини Смедеревска Паланка износи 63,8% код возача и 31,6% код сувозача. Већи проценат употребе сигурносног појаса код возача теретних возила забележен је ван насеља (70,0%), као и код сувозача (66,7%). Са друге стране, мањи ниво употребе сигурносног појаса уочен је код возача теретних возила у насељу (60,0%), односно, код сувозача (20,7%), Дијаграм бр. 11.3.

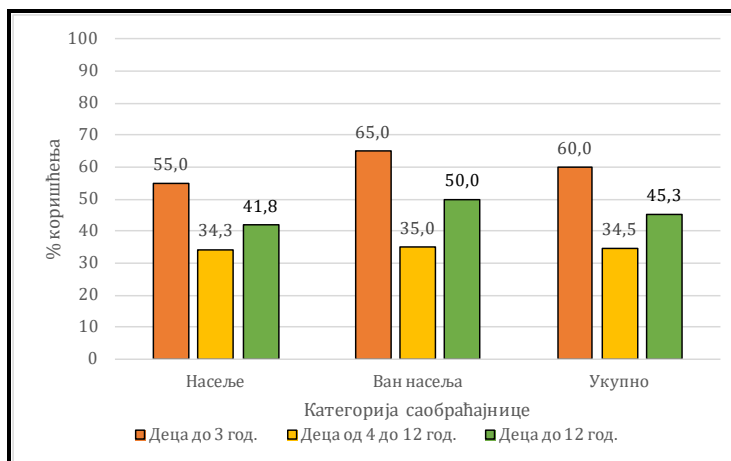
Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Смедеревска Паланка не разликује се значајно код возача и сувозача. Код возача аутобуса овај проценат износи 16,7% ван насеља и 7,3% у насељу, а просечно 12,9%. Са друге стране, код сувозача аутобуса просечна употреба сигурносног појаса износи 7,1% и већа је у насељу (10,0%), а мања у насељу (5,6%), Дијаграм бр. 11.4.

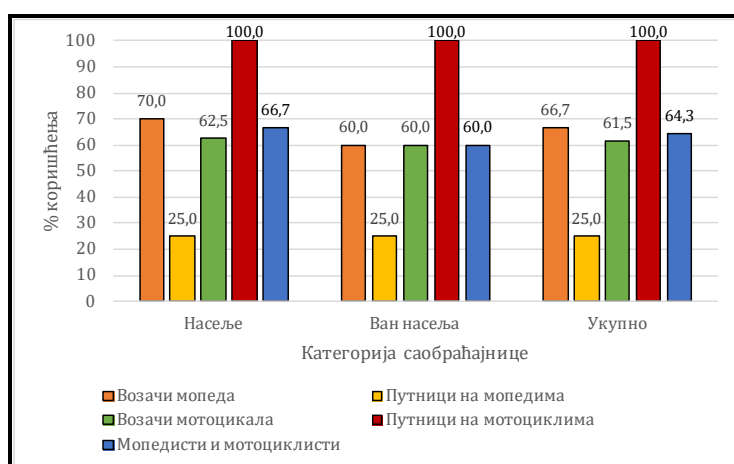
Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Смедеревска Паланка

Употреба заштитних система за децу у општини Смедеревска Паланка износи 45,3%. Код деце до 3 године, употреба заштитних система за децу износи 60,0%, а код старије деце од 4 до 12 година 34,5%. Употреба заштитних система за децу до 3 године је мања у насељу (55,0%), а већа ван насеља (65,0%). Са друге стране, употреба заштитних система за децу од 4 до 12 година износи 34,3% у насељу и 35,0% ван насеља, Дијаграм бр. 11.5.

Употреба заштитних кацига у општини Смедеревска Паланка код свих двоточкаша износи 64,3%. Употреба заштитних кацига код свих путника на мотоциклима у насељу и ван насеља износи 100,0%. Са друге стране, путници на мопедима и возачи двоточкаша мање су користили заштитне кациге. Нарочито треба нагласити употребу заштитних кацига у насељу код возача мотоцикала (62,5%) и код путника на мопедима (25,0%), као и ван насеља код путника на мопедима (25,0%), Дијаграм бр. 11.6.

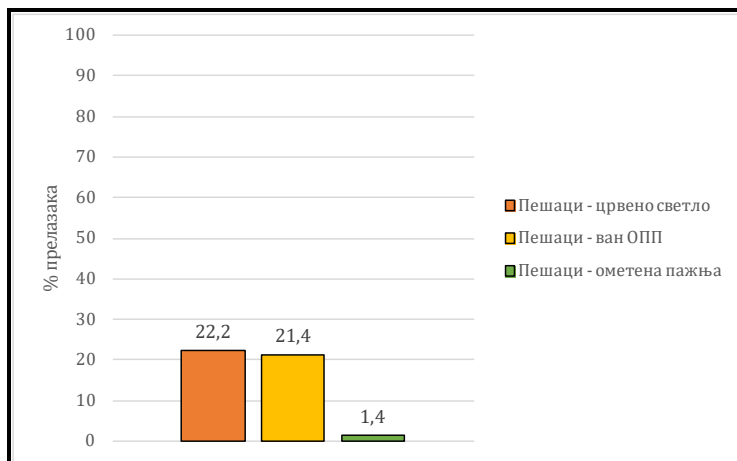

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Смедеревска Паланка

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Смедеревска Паланка

Истраживања понашања пешака на подручју општине Смедеревска Паланка показала су да 22,2% пешака прелази улицу када им је прелазак забрањен црвеним светлом. Сличан проценат пешака у посматраној општини прелази улицу ван обележеног пешачког прелаза, њих 21,4%. Такође, 1,4% пешака имало је ометену пажњу приликом преласка улице услед коришћења телекомуникационих уређаја, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Смедеревска Паланка

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatora>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Смедеревска Паланка у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	7	24	0	3
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	4	14	0	2
ЦИЉ	2020. год.	max 3	max 12	0	max 1

**Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине
Смедеревска Паланка, у периоду од 2015. до 2019. године**

- Догодило се **укупно 619 саобраћајних незгода**, од којих је **297 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 20 лица**, док је теже и лакше **повређено 374 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинуло је 8 пешака**, што чини **40%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуо је 1 бициклиста**, што чини **5%** укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 2 возача и путника на мотоциклима и мопедима**, што чини **10%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 9 возача и путника у ПА**, што чини **45%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, није било **погинулих лица**.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **1 лице**, што чини **5%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду **повређено је 27-оро деце**, док **није било погинуле деце** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **пешака (48%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 4 младих**. **Млади чине 20%** од укупног броја **погинулих лица** у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (54%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 3 лица старости 65 и више година**, што чини **15%** од укупног броја **погинулих лица**. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака (57%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **јулу**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**